

uniuersitate. Et hæc eadem quæ Marcus hic habet, expressit Matthæus cap. uigesimo, numero 195. Deinde narrat Marcus de cæco, quem illuminauit dominus in ipso ingressu urbis Hiericho, dicens. ¶ Et ueniunt Hiericho, & proficiscente eo de Hiericho & discipulis eius & plurima multitudine, filius Timæi Bartimæus cæcus, sedebat iuxta uiam mendicans. Qui cum audisset, quia IESVS Nazarenus esset, cœpit clamare, & dicere: IESU fili Dauid, miserere mei. Et cōminabantur ei multi, ut taceret. At ille multo magis clamabat: Fili Dauid, miserere mei. Et stans IESVS, præcepit illū uocari. Et uocant cæcū, dicentes ei: Animæ quior esto; Surge, uocat te. Qui profecto uestimento suo, exiliens, uenit ad eū. Et respondens IESVS, dicit illi: Quid tibi uis faciam? Cæcus autem dixit ei: Rabboni, ut uideam. IESVS autē ait illi: Wade, fides tua te saluum fecit. Et confestim uidit, & sequebatur eum in uia. ¶ De duobus illuminatis meminit Matthæus cap. uigesimo, numero 196. Hic autem Marcus de altero eorum tantum, cuius nomen addit Bartimæum, quod Matthæus non expressit. Videtur quod Bartimæus esse nomen proprium, sicuti Bartholomæus, quorum hoc, filiū Tholomæi: illud, filiū Timæi significat. Addit etiam Bartimæū simul ac uocatus fuit, pallium abiecit: nimirum quo expeditior, læta admodum & alacri mente, & plena fide ac spe de sanitate obtinenda ueniret ad uocantem. O utinam cum deus nos uocat, ut nos ab infirmitatibus nostris curet, & nostras ignorantias cæcitatesq; & totius nequitie tenebras discutiat, celeriter omnibus impedimentis abiectis, ad illū curremus, & audiremus id: Fides tua te saluum fecit. Et quanquā diceret, Wade, non quidem iubens, sed permitte ns nos nostræ potestati: nequaquam tamen nostra potestate abutentes abiremus, sed illuminati & sanati sequeremur eum cum Bartimæo: qui etiam abiectum pallium, non legitur resumpsisse: quod designat, qui semel induerit CHRISTVM, non debere amplius mundum induere, neque retro abire. Sequeremur inquam eum in uia per totam uitam, nostræ salutis autorem agnoscentes, magnificantes, glorificantes: quia reuera est salus nostra, lux nostra, uita nostra. Quem diuinitatis unitate, & discretū in hypostaticarū beatitudinū trinitate, cū patre & spiritu sancto decet omnis laus & gloria, et gratiarū actio in cœlo & in terra, et ab omni creatura in omnia seculorum secula, Amen.

C A P V T V N D E C I M V M.

HT cū appropinquarent Hierosolymæ & Bethaniæ ad montem oliuarum, mittit duos ex discipulis suis, & ait illis: Ite in castellum quod contra uos est. Et statim introeūtes illuc inuenietis pullum ligatum, super quem nemo adhuc hominū sedit. Soluite illum, & adducite. Et si quis uobis dixerit, quid facitis: dicite quia domino necessarius est: & continuo illum dimittet huc. Et abeuntes, inuenerunt pullum ligatū ante ianuā foris in bivio, & soluūt eū. Et quidā de illic stantibus, dicebant illis: Quid facitis, soluētes pullū? Qui dixerūt eis sicut præceperat illis IESVS: & dimiserūt eis. Et duxerunt pullū ad IESVM, & imponunt illi uestimenta sua, & sedit super eum. Multi autē uestimenta sua strauerunt in uia. Alii autē frōdes cædebant de arboribus, & sternebāt in uia. Et qui præibant, & qui sequebantur clamabāt, dicentes: Osanna. Benedictus qui uenit in nomine domini. Benedictum quod uenit regnū patris nostri Dauid. Osanna in excelsis. ¶ Et introiuit Hierosolymā in templū, & circumspexit omnibus cum iam ue-

65 sp̄era esset hora, exiit in Bethaniã cum duodecim. ¶ Et alia die cum exirent à Bethania, esuriit. Cum que uidisset à longe ficum habentem folia, uenit si quid forte inueniret in ea. Et cum uenisset ad eam, nihil inuenit præter folia: non enim erat tempus ficorum. Et respondens, dixit ei: Iam non amplius in æternũ ex te fructum quisquam manducet. Et audiebant discipuli 20
 66 eius. ¶ Et ueniunt iterum Hierosolymam. Et cum introisset in tẽplum, cœpit eiicere uendentes & ementes in tẽplo: & mēsas nummulariorũ & cathedras uendentiũ colũbas euertit. Et non sinebat ut quisquã trãfferet uas per templũ, & docebat, dicēs eis: Nõne scriptũ est, quia domus mea, domus orationis uocabitur omnibus gentibus: Vos autem fecistis eam speluncam 25
 67 latronum. ¶ Quo audito, principes sacerdotũ & scribæ quærebant quomodo eum perderent: timebãt enim eum, quoniam uniuersa turba admirabatur super doctrina eius. Et cum uespera facta esset, egrediebatur de ciuitate.
 68 ¶ Et cum mane transirēt, uiderũt ficũ aridã factã à radicibus. Et recordatus Petrus dixit ei: Rabbi, ecce ficus cui maledixisti, aruit. Et respõdēs IESVS 30
 ait illis: Habete fidem dei: Amen dico uobis, quia quicumque dixerit huic monti, tollere & mittere in mare, & non hæsitauerit in corde suo, sed crediderit quia quodcũq; dixerit fiat, fiet ei. Propterea dico uobis: omnia quæcũq; orantes petitis, credite quia accipietis, & eueniēt uobis. Et cum stabitis ad orandum, dimittite si quid habetis aduersus aliquem: ut & pater uester qui in cœlis est dimittat uobis peccata uestra. Quod si uos non dimiseritis, nec pater uester qui in cœlis est, dimittet uobis peccata uestra. ¶ Et ueniunt rursus Hierosolymã. Et cum ambularet in templo, accedunt ad eum summi sacerdotes & scribæ & seniores, & dicũt ei: In qua potestate hæc facis: & quis dedit tibi hanc potestatem, ut ista facias? IESVS autem respon- 40
 dens, ait illis: Interrogabo uos & ego unum uerbum, & respõdete mihi, & dicam uobis in qua potestate hæc faciam. Baptismũ Ioannis, de cœlo erat, an ex hominibus? Respondete mihi. At illi cogitabant secũ dicentes: Si dixerimus de cœlo, dicet nobis, quare ergo non credidistis ei? Si dixerimus ex hominibus, timeamus populum: omnes enim habebant Ioannem, quia 45
 uerè propheta esset. Et respondētes, dicũt IESVS: Nescimus. Et respõdēs IESVS, ait illis: Neq; ego dico uobis in qua potestate hæc faciam.

ANNOTATIONES BREUES XXXIX. CIRCA LITERAM CA. XI.

1	Hierosolymæ		ὁ κύριος αὐτοῦ χειρὰ ἔχει	apud
	* εἰς βηθφαγῆ		domin⁹ eo opus habet	præceperat - illis
	ad Bethphage	7	dimittet	9
1	& Bethaniæ		ἀποσέλλει	eis.
	& Bethaniam		mittit, p̄sens, p̄ futuro	10
4	nemo - adhuc	7	ante	ἰmponunt
6	facitis * τοῦτο hoc,		πρὸς	ἐπέβαλον
6	domino necessarius est		ad,	11
				frondes

σοιβάσας

14	σοιβάδας regnum * ἐν ὀνόματι κυρίου in nomine domini	18	si quid fortè iueniret ἐἴ ἄρα εὐρήσεται τί si quid utiq; inueniret		αὐτῶ * ὁ ἑὰρ ἔπει qd' quæ dicit fiūt, erit illi quicquid dixerit.
14	in excelsis. ἐν τοῖς ὑψίστοις in altissimis	19	respondens * ὁ ἰησοῦς IESVS,	36	peccata τὰ παραπτώματα delicta & infra.
15	Hierosolymam * ὁ ἰησοῦς, & IESVS, &	19	Iam non amplius μηκέτι Ne posthac	37	dimittet - uobis
16	uespera ἑσπέρα genituius	21	ueniant - iterum	42	faciam. ποιῶ
16	alia die τῆ ἐπαύριον postridie, postero die	21	introisset * ὁ ἰησοῦς IESVS	42	præsens. & infra. Baptismum τὸ βάπτισμα Baptisma Baptismus
		28	egrediebatur ἔξεπορεύετο	44	dicet - nobis, 44 ei: * ἀλλὰ Sed
		31	Amen * ᾠ̄ enim		
		33	quia quodcūq; dixit fiat, fiet ei. ὅτι ἀλέγει γίνεται, ἔσται		

COMMENTARIVS IN CAPVT VNDECIMVM.

Vid egerit dominus ex Herichōte ueniens, cum appropinquauit Hierosolymis, subiungit Marcus, dicens. ¶ Et cum appropinquarent Hierosolymæ & Bethaniæ ad montem oliuarum, mittit duos ex discipulis suis, & ait illis: Ite in castellum quod contra uos est. Et statim introeuntes illic, inuenietis pullum ligatum, super quem nemo adhuc hominum sedit: soluite illum, & adducite. Et si quis uobis dixerit, quid facitis, dicite quia domino necessarius est. Et continuo illum dimittet huc. Et abeuntes inuenerunt pullum ligatum ante ianuam foris in biuio, & soluunt eum. Et quidam de illis stantibus, dicebant illis: Quid facitis, soluentes pullum? Qui dixerunt eis sicut præceperat eis IESVS: & dimiserunt eis. Et duxerunt pullum ad IESVM, & imponunt illi uestimenta sua, & sedit super eum. Multi autem uestimenta sua strauerunt in uia. Alij autem frondes caedebant de arboribus, & sternebant in uia. Et qui præibant, & qui sequebantur, clamabant, dicentes: Osanna, Benedictus qui uenit in nomine domini. Benedictū quod uenit regnū patris nostri Dauid. Osanna in excelsis. ¶ Bethania sub monte oliuarū sita est, & Bethphage in ipso orificio uallis, unde nomen habet, quippe quæ domum orificij uallis designat. Sic autem appropinquabant dominus & discipuli eius Hierosolymis, quod apud Bethaniam priore nocte ex Ioannis duodecimo, quie uerāt, & iā erāt apud Bethphage paulo uiciniores, in ipso scilicet montis ascensu: unde in pagum quendam ex illo loco conspicuum (non enim ex illo loco Hierosolyma uideri potest, hoc faciente montis obiectu, quod norunt qui descriptiones locorum nō ignorant) præmisit duos è discipulis suis, ut soluerent ex Matthæo asinam & pullum asinæ: sed Marcus de asina tacuit, quam (ut dictum est) Matthæus expressit. Sed addit Marcus dominum dixisse, super pullum nullum hominum adhuc sedisse: quod populum gentilem significaret, qui iugum legem que domini nondum acceperat, neque adhuc ullus eū ad uiam stabilitatis, & solidæ salutis adduxerat. Cætera ijs quæ in Matthæo cap. uigesimo primo, numeris 197. & 198. habentur, sunt similia. Deinceps subdit Marcus ingressum eius in Hierusalem, & in templum, dicens. ¶ Et introiuit Hierosolymā in templū, et circūspectis omnibus, cum iam uesperæ esset hora, exijt in Bethaniā cū duodecim. ¶ Vbi ingressus est dominus in Hierosolymā & in

- templū, quid fecerit, generali cōprehensione expressit Marcus, cum ait: Et circūspēctis omnibus, cum iam uespertina esset hora, exijt. Quod alij specialius: nā circūspēctio domini non fuit talis, qualis est illorū, qui curiose aspiciunt in templis parietes, laquearia, donaria, uota, sacerdotū pompam, & uiroꝝ mulierumq; ornatum, in cōstanter huc & illuc uana curiositate oculos iactātes. Nec sic circūspexit omnia, & abiuit: sed circūspexit si quid honorem dei offenderet, ob idq; eiecit ementes & uendentes, & trapezitas, lucrū ex commutatione numorum captantes. Circūspexit etiā in quibus deus esset honorandus & glorificāndus. Hinc infirmos opem dei in domo eius cōflagitantes, sanauit: & cupientes audire uerbum dei, usq; ad uesperā & diei inclinatio nē instruxit. Quod subindicabat, hęc et similia circūspicere debere pōtiffices, & qui auctoritatem aliquam habentes præsunt in domo dei. Quibus diligentissime peractis, egressus est Hierosolymis, & profectus Bethaniam, unde rursus postero die redijt
- 65 „ Hierosolymam, dicēte Marco. ¶ Et alia die cum exirent à Bethania, efurijt. Cumq; uidisset à longe ficum habentem folia, uēnit, si quid forte inueniret in ea. Et cum uenisset ad eam, nihil inuenit præter folia: nō enim erat tempus ficorum. Et respondēs, dixit ei: iam non amplius in æternum ex te fructum quisquam manducet. Et audiebant discipuli eius. ¶ Esuries ac sitis CHRISTI est, ut fiat uoluntas patris eius. Hic est fructus quem desiderat in arboribus: qui si suo tempore inueniatur, arbor recipit benedictionem: si uero non inueniatur, & iam tempus asserēdi fructum exactum sit, maledictioni proxima est. Qua data, haud ita multo post rationalis arbor, quæ irrationabiliter uiuit, arefcit & morte truncatur. Et quid ulterius restat, nisi ut flammis uenda cōmittatur perēnibus: Et hoc cōminatoriū infructifera uita hominibus de arefacta ficu factū, narrat etiam Matthæus cap. uigesimo primo, numero 201. Data maledictione ficui in parabolam, dominus uēnit Hierosolymam, ut aperit Marcus, dicens.
- 66 „ ¶ Et ueniunt iterum Hierosolymam. Et cū introisset in templum, cœpit eijcere uendentes & ementes in templo: & mensas numulariorum, & cathedas uendentium columbas euertit. Et non sinebat ut quisquam transferret uas per tēplum: & docebat, dicēs eis: Nōne scriptum est, quia domus mea, domus oratiōis uocabitur omnibus gētibus? Vos autem fecistis eam speluncam latronū. ¶ Arbor quæ folia habebat, & ex apparatu foliorū fructū habere uidebatur, & non habebat, neq; quod maledictioni proxima esset, erat habitura: figura erat scribarum & pharisæorū, qui præ se quidē ferebant fructum, at folia duntaxat habebant, & exteriora fructuum signa: intus autē prorsus uacui erant. Et ei quod Matthæus de eiectione uendentium & ementiū è tēplo primo die ingressus eius ait, simile factum fuisse secūdo quoq; die narrat Marcus. Et hoc frequēter fecisse dominus legit, ut insinuaret nihil adeo sibi displicere, ut in tēplo dei auaritiā, quæ si hodie eijciatur, cras aliū sibi fodiet cuniculum, & rursus irumpet in ecclesiam. Vetuit & uas quodcūq; per templum deferri, quod sacra sacris solum sint deputanda, & locus sacer fundendis deo precibus, diuinisq; dicendis laudibus sit dedicatus, non prophanis sordidisq; usibus. Ad quod etiam frequenter ad monebat populum, testimonio scripturarum templum non negociationum, non uiliū operum, sed orationis esse locum, dicente Esaia: Omnem custodiētem sabbatū ne polluat illud, & tenentem fœdus meum, adducas eos in montē sanctum meum, & latificabo eos in domo orationis meæ. Holocausta eorū & uictimæ eorū placebūt mihi super altari meo: quia domus mea, domus orationis uocabitur cunctis populis, ait dominus deus. Sed & quod fecerant domū dei, speluncā latronū, etiam Hieremias testis est, dicens: Nōne ergo spelunca latronum facta est domus ista, in qua inuocatum est nomen meum in oculis uestris? Porrò ut uerum templū dei, quod erat corpus CHRISTI, per auaritiā traditum est, & per inuidiā, ambitionem & contemptum morte dissolutum: sic, his exigentibus peccatis, templum materiale destructum est, ut

est, ut Hieremias ante prædixerat, sic inducens deum loquentē. Nunc quia fecistis oīa opera hæc, dicit dominus: & locutus sum ad uos mane confurgēs, & loquens, & nō audistis, & uocaui uos, & non respondistis: faciam domui huic, in qua inuocatum est nomen meum, & in qua uos habetis fiduciā, & loco quē dedi uobis & partibus uestris, sicut feci Sylo, & projiciam uos à facie mea. Et subdit: Tu ergo noli orare pro populo hoc, nec assumes pro eis laudem & orationem, & nō obsistas mihi: quia non exaudiam te. Proinde uideant nunc qui sacris aedibus præfunt, ne consimilibus peccatis, & loca sancta destruantur: & qui illis præfunt, quiq; in eis habent fiduciā, à facie dei projiciantur, nec eum posthac habere propitium, & exorabilem possint. Sed quid molirentur scribæ & pharisæi, quia CHRISTVS locum sanctum ab avaritia, latrocinij & immunditijs purgare uolebat, docebatq; eos ueritatem, aperit Marcus, dicens. ¶ Quo audito, principes sacerdotum & scribæ quærebant quomodo eum perderent: timebant enim eum, quoniam uniuersa turba admirabatur super doctrinam eius. Et cum uespera facta esset, egrediebatur de ciuitate. ¶ Nōne illi in eo (quod iam dictum est) albo Hieremiæ erāt, sed atro notati calculo: Quærebant ut eum perderent, qui mane surgebat & loquebatur ad eos, & audire nolebant. ille uocabat, & respuebant: & sic etiam respuebant, ut eum interficere uellent si possent, sed metus reprimebat eos, ne interno homicidio, per manuum iniectiōem in ipsum, prodito, populus ultor eos lapidaret, qui admiratione magna tenebatur doctrinæ eius: & eū, & bene quidē, ut prophetā illum qui expectabatur, habebat: ut etiam tēgit Matthæus in calce cap. uigesimoprimi, numero 205. Porro si dominus prima die hebdomadis Hebræorum intrauit Hierosolymam, regio sibi honore impēso, qui per ora prophetarum prædictus fuerat: secunda die, quam nos adhuc gentili ritu Lunæ adscribimus, mane esuriit, maledixit infructuosæ arbori, eiecit è templo negociantes: & eadem illa die principes sacerdotum & scribæ apprehendissent illum, nisi metus populi eos coercuisset: ac eadem quoq; die cum uespera appropinquaret, egressus est ciuitatem, & tertia die mane, quæ gentiliter ex sydere Marte nominatur, redi undo in Hierusalem transiuit per locum ubi erat ficus, quam pridie illius diei maledixerat, quem admodum subdit Marcus, dicens. ¶ Et cum mane transirent, uiderunt ficum arida factā à radicibus. Et recordatus Petrus, dixit ei: Rabbi, ecce ficus cui maledixisti, aruit. Et respondens IESVS, ait illis: Habete fidē dei: Amē dico uobis, quia quicumq; dixerit huic monti, tollere & mittere in mare: & non hæsitauerit in corde suo, sed crediderit: quodcunque dixerit fiat, fiet ei. Propterea dico uobis, omnia quæcunq; orantes petitis, credite quia accipietis, & eueniēt uobis. Et cū stabitis ad orandū, dimittite si quid habetis aduersus aliquē, ut & pater uester, qui in cœlis est, dimittat uobis peccata uestra. Quod si uos non dimiseritis, nec pater uester qui in cœlis est, dimittet uobis peccata uestra. ¶ Die Lunæ mane maledixit dominus ficui, & die Martis mane uidit eam Petrus arefactam à radicibus: quod indicat maledictioni ultionē interitūq; esse proximū. Et hoc quoq; tēgit Matthæus cap. uigesimoprimo, numero 202. Sed dices: Matthæus in eo loco dicit: Et arefacta est cōtinuò ficus. Et uidētes discipuli, mirati sunt, dicētes: Quomodo cōtinuò aruit? Si continuò, quomodo primum in crastino mane Petrus & discipuli illud perceperūt? Cōtinuò sanē illa sensit maledictionis potentiam, & quod ait Matthæus παραχρημα, id est statim, etsi discipuli in transitu patientem illum effectum, qui aut sensim, aut repente factus est, non perceperint: in crastino autem id percipiētes, illud dixerint. Vnde sit ut Matthæus nihil aduersetur Marco, neque Marcus Matthæo, sed in omnibus conspirent. Id tamen interest, quod hic Marcus diem & tempus distinctius obseruat, qui & addit hic ultra Matthæum, dominum adiecisse: Cum stabitis ad orandū, dimittite si quid habetis aduersus aliquē, ut et pater uester qui in cœlis est, dimittat uobis peccata uestra, Et qd huic subiungit,

69 » Quod illuc ideo non resumpsit Matthæus, quod simile posuerat cap. 6. numero 54.
 » Et hac tertia die dominus pro consuetudine sua, mane uenit Hierosolymam in tem-
 » plum, ut subdit Marcus dicens. ¶ Et ueniunt rursus Hierosolymam. Et cum ambula-
 » ret in templo, accedunt ad eum summi sacerdotes, & Scribæ, & seniores, & dicunt ei:
 » In qua potestate hæc facis? Et quis dedit tibi hanc potestatem, ut ista facias? IESVS au-
 » tem respondens, ait illis: Interrogabo uos & ego unum uerbum, & respōdete mihi,
 » & dicam uobis in qua potestate hæc faciam: Baptismus Ioānis de cælo erat, an ex ho-
 » minibus? Respōdete mihi. At illi cogitabant secum, dicentes: Si dixerimus de cælo,
 » dicet nobis, quare ergo nō credidistis ei? Si dixerimus ex hominibus, timemus popu-
 » lum. Oēs enim habebāt Ioannē quia uerè propheta esset. Et respōdētes, dicūt IESVS:
 » Nescimus. Et respondēs IESVS, ait illis: Neq; ego dicam uobis in qua potestate hæc
 » faciam. ¶ Ambulabat in templo, nō ociosus, sed sanans ac docēs. Nam ex Matthæo
 » capite uigesimo primo, numero 203. accesserunt ad eum docentem principes sacer-
 » dotū, & seniores populi, & uolebāt scire in qua potestate, quæ tunc, & quæ quotidie
 » in tēplo faciebat, ea faceret, & qua autoritate. Quod ex eius ore audire digni non fue-
 » runt: qui omni ex parte fuissent arguendi, & sceleratæ conscientiæ & responsionis, si
 » quid de interrogatis ab eo se scire dixissent. Nam si de baptismo Ioannis interroga-
 » ti, dixissent illud de cælo fuisse: & potestatem domini, de qua quærebant, multo ma-
 » gis de cælo esse, de qua tantum (cōscia turba) Ioannes perhibuerat testimonium, eos
 » fateri oportuisset. Et in hoc arguendi fuissent, quod cum sciussent illud fuisse è cælo,
 » non recepissent, neq; pœnitentiā, uti plurima pars populi, fuissent amplexati. Sed &
 » ultrò fatentes se nescire quod scirent, falsi sunt se esse, qui uidentes, non perspicerent:
 » & audientes, nō intelligerent. Et id, quia noluerunt fateri se perspicere & intelligere.
 » Et consimilis intelligentia est in Matthæo, cap. uigesimo primo, numero supradicto.
 » Ergo fide superbenigni IESV illuminati, fateamur, libenter nos uidentes perspicere,
 » & audientes intelligere: & omnia dicta factaq; eius à deo esse: & multo quidem ma-
 » gis sine ulla cōparatione, quàm Ioannis, cum hic, solum fuerit amicus spōsi: ille, spō-
 » sus, hic, uox temporalis & transiens: ille, uerbum æternū, & semper manens. hic, præ-
 » co: ille, deus, deiq; filius, ac æterni unigenitus patris. Cui per ipsum in utriusque uni-
 » tate spiritus, honor, decus, & imperium in omnia secula seculorum. Amen.

70

CAPVT DVODECIMVM.

70 » **E**T cœpit illis in parabolis loqui: Vineã passinauit homo, &
 » circūdedit sepem, & fodit lacum, & ædificauit turrim, & lo-
 » cavit eã agricolis, & peregre profectus est. Et misit ad agri-
 » colas in tempore seruum, ut ab agricolis acciperet de fructu
 » uineæ. Qui apprehesum eum, ceciderunt, & dimiserūt uacuū. Et iterū misit
 » ad illos alium seruū, & illū in capite uulnerauerūt, & cōtumeliis affecerūt.
 » Et rursum alium misit, & illum occiderunt, & plures alios: quosdam cæden-
 » tes, alios uero occidentes. Adhuc ergo unū habēs filium charissimū, & illū
 » misit ad eos nouissimum, dicens, quia reuerbuntur filium meum. Coloni
 » aut dixerūt adinuicem: Hic est hæres, uenite occidamus eum, & nostra erit
 » hæreditas. Et apprehendentes eum, occiderunt, & eiecerunt extra uineam.
 » Quid ergo faciet dominus uineæ? Veniet & perdet colonos, & dabit uine-
 » am aliis. Nec scripturam hanc legistis: Lapidem quem reprobauerūt ædifi-
 » cātes, hic factus est in caput anguli. A domino factum est istud, & est mira-
 » bile